

Розвиток мікроекономічн ої думки в Україні

Виконали:
Студенти 2 курсу
Ситник Анна
Тимофіїв Максим
Топчій Катерина

Мікроекономічна думка

- Мікроекономіка — це розділ економічної теорії, який вивчає діяльність окремих економічних суб'єктів. З одного боку, вона пояснює, як і чому приймають рішення окремі господарюючі суб'єкти, а з іншого — вивчає взаємодію суб'єктів у процесі утворення більших структур — галузевих підприємств.

- Предметом, мікроекономіки є поведінка індивідуальних господарських суб'єктів в різних ринкових структурах.
- Індивідуальний економічний суб'єкт – це неподільний первинний елемент господарської системи, який самостійно здійснює певні економічні функції.

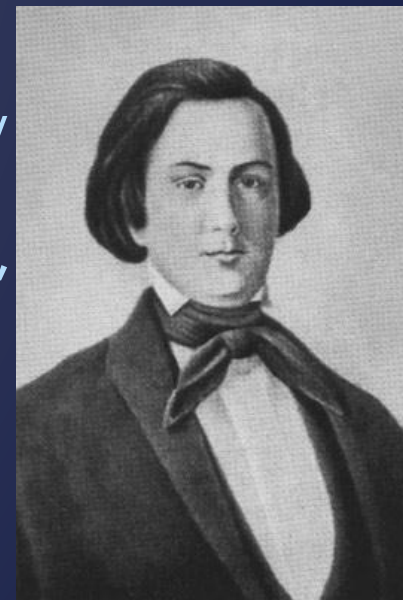

Класифікація суб'єктів

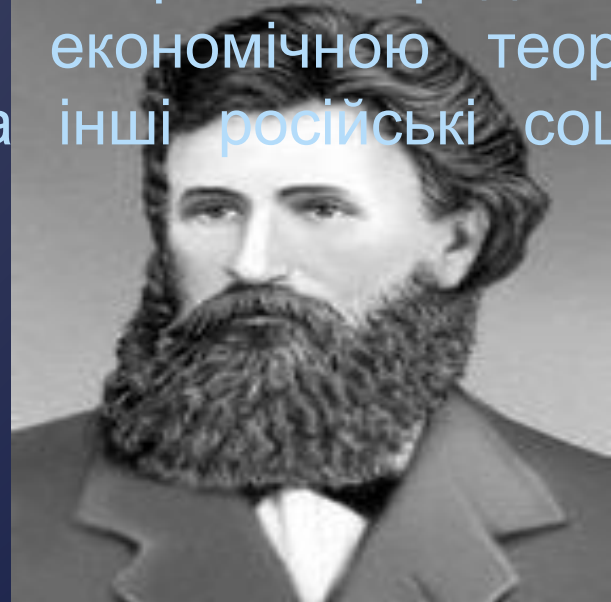
- ❖ За способом одержання доходів: наймані робітники, фермери, підприємці, менеджери, вкладники коштів у банк, а також банк, товарна біржа, міністерство фінансів тощо.
- ❖ За рухом товарів: покупець, продавець, виробник, споживач.
- ❖ За організацією економічної діяльності: інвестор, підприємство, посередник.

Вклад українських вчених у розвиток мікроекономіки.

Розвиткові економічної науки сприяв і І. В. Вернадський (1821—1887) — батько знаменитого природознавця. У 1849 році він захистив докторську дисертацію, присвячену аналізу італійської економічної літератури. Вже один цей факт свідчить, що українські економісти виходили за національні межі, долучалися до загальноєвропейського наукового контексту. І. В. Вернадський критично оцінював утопічні теорії "общинного соціалізму", носіями якого були О. Герцен, М. Чернишевський та інші російські соціалісти, був головним опонентом М. Чернишевського, він видавав журнал "Економічний показчик", що для того часу, як стверджують дослідники, був унікальним виданням.

Важливе місце в українській і в європейській економічній науці належить доцентові Київського університету М. І. Зіберу (1844—1888), який досліджував первісну культуру, захистив дисертацію, присвячену вивченню еволюції трудової теорії від Д. Рікардо до К. Маркса. Він першим у світі здійснив науковий аналіз "Капіталу" К. Маркса, визначивши його джерела. До речі, сам К. Маркс зазначав, що М. І. Зібер найглибше проник у методологію "Капіталу". Через посередництво М. І. Зібера знайомилися з економічною теорією марксизму Г. В. Плеханов та інші російські соціал-демократи.

- У дусі соціалістичних соціально-економічних поглядів формувався світогляд С. А. Подолинського (1850—1891) — основоположника екологічної парадигми сучасної економічної науки. Найвагомим у його науковій спадщині є економіко-екологічне відкриття, обґрунтоване в дослідженні "Праця людини, її ставлення до розподілу енергії" (1880)
- Суть відкриття С. А. Подолинського полягає в тому, що за допомогою організованої людської праці можна гармонізувати взаємини суспільства і природи, уникнути енергетичної кризи, оскільки праця здатна не тільки постачати, а й зберігати і нагромаджувати сонячну енергію.

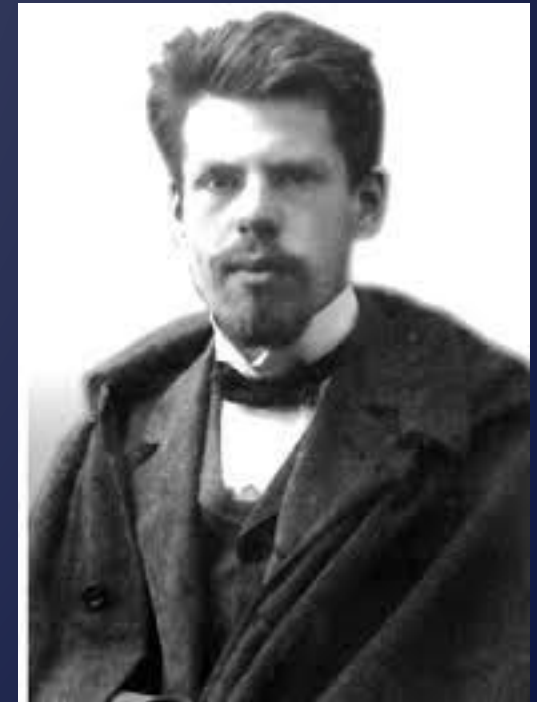
М. І. Туган-Барановський зробив помітний вклад у розвиток теорії кооперації, грошового обігу, у критику економічних доктрин марксизму, економічних концепцій російського народництва. Світове визнання М. І. Туган-Барановський одержав за дослідження теорії ринку й економічних криз, розробку концепцій економічної кон'юнктури, яку позитивно сприйняли економісти багатьох країн ще за життя вченого.

- Теорія граничної корисності
- Теорія граничної корисності з'ясовує суб'єктивні, а трудова теорія вартості - об'єктивні фактори господарської цінності.
- Теорія розподілу.
- М. І. Туган-Барановський першим сформулював основний закон інвестиційної теорії циклів: фази промислового циклу визначаються законами інвестування
- Основна ідея М. І. Туган-Барановського полягає в тому, що в основі загального товарного надвиробництва лежить часткове надвиробництво, непропорційний розподіл "народної праці". Таким чином, перше являє собою своєрідне вираження другого.

Помітним явищем в економічній науці ХХ ст. був представник "Київської школи" Є. Є. Слуцький (1880—1948). Він одним з перших в Україні застосував математичні методи в економічній науці. Його економіко-математичні праці, написані на рубежі 10-х — 20-х років ХХ ст. і опубліковані в українських та зарубіжних виданнях, стали основою нового напрямку в науці — праксеології. На батьківщині ж економіко-математичні погляди Є. Є. Слуцького замовчувалися, а зарубіжні економісти-математики щедро їх використовували, віддаючи належне доробкові й талантові українського вченого. Праці Є. Є. Слуцького актуальні й нині, особливо в практиці моделювання економічних

"Ефект Слуцького"

- У результаті проведених досліджень Є. Слуцький дійшов висновку, що найважливіша потреба полягає в переході від абстрактних схем до позитивних розробок у галузі, яка охоплює теорію бюджету споживача. Тільки таким чином можна розв'язати відомі проблеми. Єдиний спосіб перевірки формул — врахування досвіду, що дасть змогу або підтвердити, або спростувати виведені теоретичні закони. Якщо дані практики не підтвердили б теоретичних висновків, то виявилось б, що причини, котрі формують поведінку людей, не тільки за своєю природою лежать за межами нашої свідомості, а й навіть безпосередньо у ній не відображаються. Зробивши таке припущення, вчений вірив, що йому вдалося з'ясувати теорію споживчого бюджету і довести необхідність повністю розкрити цю теорію за допомогою засобів емпіричного дослідження.

- Отже, промислова революція та її логічне продовження — індустріалізація й відповідні зміни в аграрному секторі під її впливом — завершили перехід до ринкової економіки. Загальною особливістю в характеристиці капіталізму і ринкової економіки є економічні відносини, що тісно пов'язані з ринком. Стосовно кінця ХІХ ст., коли уже відбулося становлення капіталістичної системи, її визначення можна сформулювати таким чином: це соціально-політична організація суспільства, яке ґрунтується на ринковій економіці. Головним механізмом ринку стала пропозиція товарів від виробників.

- Міжнародне значення мають дослідження М. В. Птухи (1889—1961). Світогляд ученого формувався на українських наукових традиціях під впливом М. І. Туган-Барановського. М. В. Птуха розробив демостатичні таблиці, висунув демостатичні ідеї, які високо оцінила світова статистична наука. Статистика — це, здається, була єдина сфера економічних знань, в якій можна було щось зробити в умовах заідеологізованої економічної науки.

- Економічна наука України на всіх історичних етапах розвивалася у загальноцивілізаційному руслі, а український народ дав світові оригінальних економістів-мислителів, спадщина яких досі ще достатньо не вивчена і не популяризована.

Дякуємо за увагу!